

2. Євтушенко, Н. І. (2020). Застосування антонімічного перекладу як перекладацької трансформації у процесі відтворення англomовних текстів ЗМІ українською мовою. *Закарпатські філологічні студії*, 3(13), 44-48.
3. Кириченко, О. А., Ступак, В. Г. (2016). Антонімічний переклад як ефективний прийом контекстуального перекладу лексичних одиниць. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки*, (2), 36-38.
4. Циганюк, В. М. (2021). Особливості перекладу англійських економічних текстів українською мовою. *Закарпатські філологічні студії*, (16), 208-213.

Харчук Вікторія Володимирівна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – проф. Бойко Я.В.

СПЕЦИФІКА ТЕХНІЧНОГО ДИСКУРСУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПЕРЕКЛАД

Технічний дискурс має специфічні лінгвістичні та екстралінгвістичні особливості, що впливають на переклад. Мова технічних текстів, таких як інструкції та наукові публікації, вирізняється формальністю, точністю і логічністю, а також використанням спеціалізованої термінології. Ключовою рисою технічного дискурсу є його термінологічна насиченість, адже точний вибір термінів важливий для коректної передачі науково-технічної інформації. Невірний переклад термінів може призвести до значних помилок у розумінні технологічних процесів і принципів роботи обладнання (Денисюк, 2015, 64).

Синтаксис технічного дискурсу зазвичай включає складні речення, пасивні конструкції та герундіальні й дієприкметникові звороти. Перекладаючи, часто потрібно адаптувати синтаксис до норм української мови, зберігаючи логічні зв'язки між частинами. Технічні тексти англійською мають більш компактну структуру через специфіку граматики цієї мови. Стил ь технічних текстів нейтральний, без емоційних відтінків, метафор чи образів. При перекладі важливими є точність, ясність і лаконічність. Перекладач повинен зберігати єдність термінології та уникати синонімів, що можуть створити двозначність (Карамишева 2020, 30).

Когнітивний аспект технічного дискурсу вимагає глибокого розуміння

спеціалізованої галузі. Перекладач технічних текстів має бути не тільки мовно компетентним, але й добре обізнаним у відповідній технічній сфері. Знання принципів роботи механізмів, технологічних процесів і фізичних явищ допомагає уникнути помилок у перекладі. Основною функцією технічного дискурсу є передача специфічної інформації, тому технічні тексти мають чітку структуру і часто включають схеми, таблиці, формули, що також потрібно правильно передати. Особливу увагу слід приділяти перекладу одиниць вимірювання, стандартів і технічних умов згідно з нормами країни перекладу (Акульшин, 2012, 228).

Інтертекстуальність технічного дискурсу проявляється через посилання на стандарти, патенти та регламенти. При перекладі важливо точно передавати номери нормативних документів і позначення стандартів, враховуючи розбіжності у стандартизації різних країн. Технічний дискурс охоплює різні жанри, зокрема науково-технічні статті, патенти, технічні специфікації та інструкції, кожен з яких має свої особливості оформлення. Наприклад, патентні формули вимагають збереження визначеної структури в перекладі (Бондаренко, 2014, 79). Сучасні технології, що мають міждисциплінарний характер, призводять до переплетення термінів з різних галузей знань. Перекладач часто працює з текстами, що поєднують термінологію механіки, електроніки, ІТ та матеріалознавства, що вимагає точного розрізнення значень термінів у різних сферах. Технічний дискурс постійно розвивається, збагачуючись новими термінами для позначення інновацій. Перекладач повинен відслідковувати зміни у термінології, консультуватися з експертами щодо неологізмів та за потреби створювати нові терміни, дотримуючись правил словотвору української мови перекладі (Бондаренко, 2014, 83).

Комунікативна ситуація технічного дискурсу передбачає обмін знаннями між фахівцями або між фахівцями та неспеціалістами. У першому випадку використовуються спеціалізовані терміни, у другому – можуть знадобитись додаткові пояснення складних понять. Перекладач має враховувати технічний рівень аудиторії. Культурологічний аспект технічного перекладу полягає в адаптації текстів до технічних стандартів країни перекладу, зокрема в

позначеннях технічних параметрів, способах графічного відображення та форматах документації. Важливо знати та застосовувати відповідні конвенції. Процес перекладу технічних текстів включає кілька етапів: аналіз вихідного тексту, пошук термінологічних відповідників, створення чорнового перекладу, редагування з урахуванням технічної коректності та мовних норм, фінальну перевірку. На кожному етапі можуть залучатися консультанти-фахівці для уточнення технічних деталей. Забезпечення якості технічного перекладу вимагає використання сучасних інформаційних технологій – систем автоматизованого перекладу, термінологічних баз даних, програм перевірки якості. Проте технічні засоби не можуть повністю замінити перекладача, який повинен критично оцінювати результати машинного перекладу та редагувати їх відповідно до контексту перекладі (Бондаренко, 2014, 79).

Отже, специфіка технічного дискурсу виявляється в точності, термінологічній насиченості та особливостях мовного оформлення, що зумовлює високі вимоги до перекладу таких текстів. Технічний дискурс має своєрідну структуру, де кожен термін та вираз має чітке значення, яке не можна інтерпретувати вільно, що й створює додаткові труднощі для перекладача, який повинен не лише точно передати зміст, але й забезпечити відповідність технічним вимогам і стандартизованим нормам мови. Вплив технічного дискурсу на переклад проявляється в необхідності застосування спеціалізованих знань, використання сучасних технологій та ретельної перевірки, що дозволяє зберегти точність та коректність передачі інформації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Денисюк Л. (2015). Аббревіація сучасної англійської мови. *Нова педагогічна думка*, 1, 63–65.
2. Карамишева І. (2020). Структурна та функційна характеристика аббревіатур. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 31(2), 29–34.
3. Бондаренко О. (2014). Особливості перекладу аббревіатур, акронімів і скорочень. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*, 1, 76–83.
4. Акульшин О. (2012). Дискурс як засіб когнітивного конституювання знання. *Studia Linguistica*, 6, 227–236.